

МАГІСТРАТУРА

П'ятнадцять років досвіду

Рейтинг "Кращі освітяни 2010 року", що його проводить Всеукраїнський громадсько-політичний тижневик "Освіта", визначив найяскравіші постаті в українській освіті. Опитування читачів цієї газети висвітлило кількасот імен подвижників, майстрів педагогічної справи, яких відзначено у номінаціях "Лиш храм збудуй", "Залиш мені в спадщину думку найвищу", "Засвіти вогонь", "Малиновий дзвін душі", "Народ мій завжди буде".

Кращим освітянином року, лауреатом відзнаки "Лиш храм збудуй" визнано ректора НУБіП України академіка Д.О. Мельничука. Дмитра Олексійовича відзначено за розробку і впровадження ряду освітньо-професійних програм, зокрема магістерських, за виробничою і дослідницькою спеціалізаціями.

Магістратура – предмет особливої турботи і цілком заслуженої гордості ректора університету академіка Д.О. Мельничука. Її становленню передувала довга і напружена робота керівництва університету та всього трудового колективу, починаючи ще з першої половини 90-х років минулого століття.

Детальне вивчення і аналіз систем підготовки магістрів в університетах розвинутих країн Європи, Америки та Азії стало підґрунтям для визначення стратегії підготовки магістрів у нашому університеті, згідно якої для успішної реалізації покладеної на університет місії йому необхідні досвідчений високопрофесійний штат науково-педагогічних працівників, широкий спектр магістерських програм, мережа наукових шкіл та чітко сформульована концепція підготовки магістрів, а також сучасна матеріально-технічна база для проведення досліджень.

Виконанню поставлених перед університетом завдань сприяє виважена кадрова політика. Нині в Національному університеті біоресурсів і природокористування України працюють 2050 наукових та науково-педагогічних працівників, з них 24 академіки і 36 членів-кореспондентів НАН України та НААН України, більше 350 докторів наук і професорів, 1387 кандидатів наук і доцентів.

З досвіду НУБіП України та інших вишів видно, що магістратура виникає і розвивається найбільш успішно там, де існує потужна науково-педагогічна інфраструктура та наукові школи в широкому спектрі наукових напрямів.

Наша довідка. *Наукова школа – неформальний творчий колектив дослідників різних поколінь, об'єднаних загальною програмою і стилем дослідницької роботи, які діють під керівництвом визнаного лідера. Це об'єднання однодумців, що розробляє життєво важливі для суспільства проблеми під керівництвом відомого в певній галузі дослідника, має значні теоретичні і практичні результати своєї діяльності, визнані у наукових колах і сфері виробництва.*

На всіх етапах історії та становлення НУБіП України розвивалась його наукова діяльність, виникали відомі у світі наукові школи. Серед їх засновників біохімік академік М.Ф. Гулий, біолог академік М.Ф. Кашенко, ботанік-фізіолог академік Є.П. Вотчал, генетик-селекціонер професор О.Г. Лебедев та багато інших. Такі школи продовжують активно функціонувати і зараз, поряд з ними формуються нові – академіків Д.О. Мельничука (біохімія), О.Ю. Бараба-

ша (овочівництво), М.М. Горднього (агрохімія), І.М. Гудкова (радіобіологія) та інших.

Наявність широкого спектру спеціалізацій є важливим аспектом Болонського процесу, що дозволяє освіті адаптуватись до вимог ринку праці. У НУБіП України магістрів готують за 43 спеціальностями, що передбачають наявність більше 100 магістерських програм, за якими на сьогодні навчаються майже п'ять тисяч студентів та слухачів. Такий підхід дозволяє вступнику визначити для себе магістерську програму для подальшого працевлаштування на виробництві, в дослідницькій, викладацькій, експертно-контрольній чи управлінській сферах діяльності.

На програмах виробничої спеціалізації у НУБіП України навчаються студенти, які продовжують навчання у межах обраного на бакалавраті напрямку підготовки для більш глибокої спеціалізації за обраною спеціальністю. Ці програми реалізуються для забезпечення виробничої наукоємкої сфери висококваліфікованими фахівцями, які володіють інноваційними знаннями і здатні втілити їх у сучасні високоефективні технології. Підготовка магістрів дослідницької спеціалізації проходить виключно на кафедрах, які мають достатнє фінансування на проведення дослідницьких робіт і досягли в цьому суттєвих успіхів. Вступники на такі магістерські програми повинні вільно володіти, як мінімум, однією з іноземних мов. Підготовка магістрів-дослідників передбачає продовження дослідницької діяльності за обраною спеціальністю в аспірантурі або в науково-дослідних установах та наукоємних виробництвах.

Також особливою популярністю в університеті користуються освітньо-професійні магістерські програми напрямку "Специфічні категорії" зі спеціальностей "Педагогіка вищої школи", "Якість, стандартизація та сертифікація", "Адміністративний менеджмент". У 2010 році ми отримали ліцензію на підготовку магістрів ще за однією – "Управління навчальним закладом".

Магістерські програми за спеціальністю "Педагогіка вищої школи" реалізуються для підготовки педагогічних працівників для вищих навчальних закладів І-ІІ р.а., а за спеціальністю "Якість, стандартизація та сертифікація" – фахівців з питань адаптації української системи оцінювання якості продукції АПК, її стандартизації і сертифікації до відповідних міжнародних стандартів, запровадження цієї системи у практичну діяльність. Здійснюється також підготовка експертів-аналітиків для відповідних лабораторій. Магістерські програми спеціальності "Адміністративний менеджмент" зорієнтовані на підготовку високопрофесійних менедж-

Закінчення на стор. 2

ВІТАЄМО!

Кращим освітянином року, за версією всеукраїнського тижневика "Освіта", визнано ректора НУБіП України академіка Д.О. Мельничука.

xxx

Подякою прем'єр-міністра України за вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку освіти і науки, підготовку висококваліфікованих фахівців та високий професіоналізм відзначено директора ботанічного саду НУБіП України **О.В. Колесніченко**.

xxx

Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом нагороджено викладача Немішайвського агротехнічного коледжу **В.Н. Костенка**.

xxx

Відзнакою "За заслуги в розвитку ветеринарної медицини" Державний комітет ветеринарної медицини України нагородив директора Українського навчально-наукового інституту якості біоресурсів та безпеки життя **С.Д. Мельничука**.

xxx

Академіком Академії наук вищої освіти України обрано професора кафедри української, англійської, латинської мов ім. О.М. Драй-Хмари **С.С. Кириля**.

xxx

Підбито підсумки рейтингу навчально-наукових інститутів за середнім коефіцієнтом рейтингу науково-педагогічних працівників у 2010 році.

Трійку кращих склали ННІ післядипломної освіти (1,84), природничо-гуманітарний (1,65), Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя (1,64).

Трійка кафедр з найвищим підсумковим коефіцієнтом: технології м'ясних, рибних та морепродуктів (2,35) (на фото – **Ред.**), механіки, опору матеріалів та будівництва (2,26), романо-германських мов і перекладу (2,15).

Детальніше читайте в наступному номері

ЗВІТИ

Завершено звіти навчально-наукових інститутів про результати роботи за 2010 рік. Заслуховуючи їх директорів, ректор академік Д.О. Мельничук говорив про основні завдання колективу університету на рік 2011, ставив перед ННІ цілком реальні задачі, сукупне успішне вирішення яких надасть нового поштовху у подальшому розвитку НУБіП України.

В регіональних навчальних закладах звіти тривають.

Про здобутки колективів ННІ і регіональних ВНЗ за 2010 рік читайте в наступних номерах "УК"

МАГІСТРАТУРА

П'ятнадцять років досвіду

Закінчення. Поч. на стор. 1

жерів, здатних управляти аграрним бізнесом на основі володіння відповідними знаннями, навичками, сучасними комп'ютерними технологіями, інноваційними знаннями та іноземними мовами. Особливістю цих програм є те, що зміст навчання визначається базовою освітою (економічна, неекономічна) та майбутнім місцем працевлаштування. Для перших у навчальних планах блоку вибіркової дисципліни передбачені технологічні дисципліни, для решти – економічні, правові тощо.

Користуються попитом освітньо-професійні програми напряму "Державне управління" за спеціальністю "Державна служба", спрямовані на підготовку фахівців для органів державної влади та місцевого самоврядування і здатні ефективно розвивати та впроваджувати отримані знання у сфері державного регулювання на основі сучасного законодавства та інформаційних технологій.

В університеті реалізуються міжнародні програми за участю і допомогою ряду закордонних університетів-партнерів: "Управління процесами та менеджмент якості" – разом з Університетом ім. Гумбольдта, Masters of Business Administration in Agriculture (MBA) – Університетом прикладних наук Вайнштефан, Master of Food and Agribusiness (MFA) – Університетом прикладних наук Ангальт (Німеччина), "Охорона навколишнього середовища", "Біоекономіка" та "Біотехнологія" – Університетом Вагенінген (Нідерланди), "Міжнародний біобізнес" – Токійським аграрним університетом (Японія), "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" – Чеським університетом наук про життя (Чеська Республіка). Вони передбачають в кінцевому результаті одержання подвійних дипломів – державного зразка та університету-партнера, що є фактором світового визнання нашої системи підготовки магістрів.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Для організації такої роботи з використанням складного обладнання чи устаткування, систем доступу до інформації передбачене надання консультацій науково-педагогічними працівниками відповідних кафедр, у т.ч. і дистанційно. У НУБіП України з цією метою створена єдина корпоративна мережа, яка налічує понад три тисячі комп'ютерів, десятки серверів, 14 сайтів відповідних структурних підрозділів університету, на базі платформи дистанційного навчання Moodle (оригінальна українізована версія) функціонує навчально-інформаційний портал, де розміщені електронні навчальні курси з усіх нормативних дисциплін магістерських програм, започатковано репозиторій магістерських робіт. Усе це дозволяє активно використовувати у навчальному процесі магістрів дистанційні технології навчання, що суттєво наближає навчальний процес до світових стандартів.

Особлива увага приділяється системі практичного навчання студентів – лабораторним і практичним заняттям, навчальним, виробничим та переддипломним практикам. Університет має власну базу для практичного навчання – 3 дослідні станції, 7 навчально-дослідних господарств, спеціальні бази практичного навчання регіональних ВНЗ І-ІІ р.а., навчально-науковий центр біології і екології субтропічних рослин та ландшафтознавства в Криму, ботанічний сад.

Для забезпечення ефективної навчальної, наукової, інноваційної та виробничої складової підготовки магістрів у НУБіП України у 2010 - 2011 навчальному році впроваджено експеримент з комплексної підготовки магістерських робіт, за яким у навчально-дослідних господарствах університету визначено 7 об'єктів досліджень (рослинництва, тваринництва, рибництва та лісо-

вих насаджень). Для організації робочих груп відібрали кращих магістрів, які навчаються за технологічними і сервісними спеціальностями та мають виконувати науковий супровід роботи на цих об'єктах. Так, до написання магістерських робіт по об'єкту "Озима пшениця" залучено студентів спеціальностей "Агрономія", "Селекція і генетика с.-г. культур", "Агрохімія і ґрунтознавство", "Механізація сільського господарства", "Електрифікація і автоматизація сільського господарства", "Екологія та охорона навколишнього середовища", "Облік і аудит" та "Правознавство". Виконуючи дослідження, кожен із студентів охоплює свою частину наукового супроводу даного об'єкта і разом з тим вчиться працювати пліч-о-пліч з магістрами інших спеціальностей.

Формуванням змісту магістерських програм, організацією і координацією підготовки магістрів та їх працевлаштуванням займаються навчально-наукові центри, що об'єднують близькопрофільні кафедри, здатні забезпечити повноцінне наповнення вибіркової частини навчального плану.

Нині магістратура з покладеними на неї завданнями є одним із головних факторів, що визначають рівень науково-технічного прогресу в країні, сприяють вихованню високої духовності, росту інтелекту та достатку в суспільстві. Зазначене досягається самою її філософією: єднання знань, умінь та постійної готовності для негайного реагування на швидкоплинні виклики життя. Усе це зумовлює потребу у високій гнучкості змісту магістерських програм, їх здатності допомогти молодим людям бачити у будь-якому факті його макро- і мікронаслідки, що дозволить у кінцевому варіанті формувати високоефективні бізнесові схеми, передбачати глобальні зміни у природі та суспільстві, формувати зі студентів ефективних науковців, державних політичних діячів тощо. Як показує досвід, нашому університету це вдається...

Л. Кліш,
директор центру магістерських програм

НОВИНИ З ГОСПОДАРСТВ

Тваринництву навчально-дослідних господарств – посилену увагу

Керівництво університету постійно приділяє значну увагу навчально-дослідним господарствам, зокрема, сприяє зміцненню їх матеріально-технічної бази та поліпшенню можливостей для практичного навчання студентів.

– Це дійсно так, – говорить директор Агрономічної дослідної станції В.П. Коваленко. – В господарстві минулого року введено в експлуатацію та проведено капітальний ремонт приміщення з монтажем нового обладнання в двох корівниках – відповідно на 106 та 104 голів. В першому з них у 2010 році розміщено дійне стадо. В іншому практично за півтора місяця силами будівельного підрозділу та студентів університету виконано капітальний ремонт приміщення з використанням сучасних будівельних матеріалів. Силами працівників кафедри інженерно-будівельного забезпечення та студентів 3-го курсу механіко-технологічного факультету практично за місяць змонтовано обладнання для утримання, обслуговування та доїння корів. На цьому об'єкті відмінно попрацювали завідувач кафедри О.О. Заболотько та його колеги – завідувач лабораторій В.М. Сорокін, майстер виробничого навчання П.О. Максак, доцент В.С. Хмельовський, асистент Р.Г. Василенко, студенти О. Масюк, Б. Роженко, І. Сорока, Р. Терлига та інші.

Введення в експлуатацію реконструйованих корівників дозволило вивести технологію утримання та обслуговування корів на новий рівень. Осучаснення технологічного обладнання забезпечує доїння корів доїльними апаратами з попарною схемою роботи стаканів "INTERPYLS L-02" та первинну обробку молока в потоці одночасно з доїнням, що включає його охолодження до температури 3-4° С. Все це дозволило удвічі зменшити затрати праці на доїння та підвищити якість молока. Застосування мобільного кормоприготувального агрегату і годівля з кормового столу сприяли підвищенню ефективності використання кормів на 28-32%.

І.Білоус

НАУКА МОЛОДА

Днями ННІ енергетики і автоматики поповнився ще однією проблемною науково-дослідною лабораторією – "Інтелектуальні управляючі системи в АПК" кафедри автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка. Її урочисто відкрили проректори В.П. Лисенко, А.І. Мазуркевич та директор інституту В.В. Козирський.

...Наталчиним батькам пощастило з доньчиною дитинством! Епідемія "Лего" тоді ще не охопила Україну і не спустошувала батьківські гаманці, тож гралася дівчинка, як і всі її однолітки, ляльками. Та все ж ці данські конструктори не оминули

кандидата технічних наук Наталії Заець, щоправда, захопивши її вже у студентському віці і зовсім не у дитячій формі: її наукові уподобання – розробка та впровадження роботизованих систем в агропромисловому комплексі. Саме для таких, як во-

Молоде – не зелене

на та колективів, в якому вона працює, керівництво НУБіП України закупило нещодавно п'ять комплектів робототехнічного обладнання з ліцензованим програмним забезпеченням компанії "Lego Education" (Данія), які передано в розпорядження шойно створеної проблемної науково-дослідної лабораторії "Інтелектуальні управляючі системи в АПК" кафедри автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка НУБіП України.

– Нині дуже актуальним є забезпечення продовольчої і енергетичної безпеки України, – говорить перший проректор з навчальної, наукової та організаційної роботи В.П. Лисенко. – Наш університет, у статусі дослідницького, робить в цьому напрямку все можливе і приділяє велику увагу розвитку науково-дослідних лабораторій. Основні напрямки діяльності лабораторії, про яку йде мова і де займаються розробкою комп'ютерно інтегрованих систем ефективного управління енергетичними ресурса-

ми на птахофабриках, – розробка енергозберігаючих технологій, ідентифікація об'єктів управління, проектування баз даних та програмного забезпечення в процесі оперативного управління, впровадженням комп'ютерно інтегрованих технологій.

Серед перспективних напрямків розвитку систем автоматизації технологічних процесів виокремлюються роботи і робототехнічні системи.

– Сьогодні такі розробки, у поєднанні із класичними АСУТП, дозволяють повністю автоматизувати виробництво та створювати свинокомплекси-автомати, птахофабрики-автомати, теплиці-автомати тощо, максимально підвищивши при цьому екологічну безпеку навколишнього природного середовища і оптимізувавши енерго- та ресурсоефективність, – говорить в.о. завідувача кафедри автоматики та робототехнічних систем доцент В.М. Решетюк. – Пригадаймо, як збираються на конвеєрах авто-

мобілі: людина лише спостерігає за роботою маніпуляторів. Стосовно ж агропромислового комплексу, ситуація набагато складніша: надто багато непередбачуваних факторів, на більшість із них ми не маємо жодного впливу, впливає на якість виробництва. Надзвичайно складно, практично майже неможливо здійснювати прогнозування. При цьому для кожного регіону Землі процеси росту, розвитку тощо протікають індивідуально. Саме тому сільське господарство – та галузь, де ми можемо запропонувати перспективні розробки у сфері практичного застосування робототехнічних систем, акцентуючи увагу на створенні математичного апарату та алгоритмів, інтегруючи власні програмно-апаратні рішення із найкращими світовими роботизованими аналогами. І хоча на даний час ми не маємо можливості виробляти власні компоненти до роботів, але працювати в цьому напрямку повинні...

Закінчення на стор. 4

СПОСІБ ЖИТТЯ

Потенціал спортивних приміщень зростає

Нещодавно у гуртожитку №4 відкрито чудову спортивну кімнату. З цього приводу наш кореспондент Катерина Вербовська зустрілася з директором навчально-наукового центру культурно-виховної і соціальної роботи Р.В. Сопівником.

За показниками тривалості життя і здоров'я народу українці, на жаль, не можуть зрівнятися із представниками Франції, Німеччини, Великої Британії тощо. Однією з головних ланок прогресивного розвитку країни є її здоровий і міцний народ. Показники ж здоров'я нашої нації свідчать, що сьогодні українець живе на 15 років менше, ніж середньостатистичний західний європеєць і на 20 років – ніж японець. В чому ж причина? Найголовнішими чинниками тут є медичне обслуговування, екологічне і соціально-психологічне середовище, генетичний потенціал. Та все ж таки основне – це спосіб життя людини. Стан медицини в нашій країні залишає бажати кращого. З екологічною і соціальною ситуацією і так все всім зрозуміло... Спадковість – це те, що значною мірою залежить не від нас, а от спосіб життя кожен обирає сам, і цей вибір повинен бути правильним. Молодь – рушійна сила в розвитку народу, і саме тому пріоритетним для студентів повинен бути здоровий режим дня, правильне харчування, відмова від шкідливих звичок і висока спортивна активність, що допоможе укріпленню організму і зміцненню фізичної сили. Спорт, над яким завжди майорить прапор оптимізму, передбачає не лише фізичне, а й морально-психологічне задоволення.

Для того, щоб стати фахівцем у обраній галузі, розвиватись інтелектуально і професійно, треба слідкувати за своїм тілом. Філософ-раціоналіст Р.Декарт писав: "Якщо ви хочете, щоб ваш розум працював правильно – розвивайте своє тіло". Саме тому спосіб життя має бути здоровим, і керівництво університету системно нарощуватиме потенціал спортивних кімнат гуртожитків, заохочуватиме переможців змагань та молодих спортсменів, організовуватиме разом із кафедрою фізичного виховання та студентським самоврядування спортивні змагання. Ректорат і особисто ректор Д.О. Мельничук знаходять фінансові ресурси для обладнання місць фізичного гарту у гуртожитках студмістечка. Так, було виділено кошти для придбання сучасних спортивних знарядь та інвентарю для спортивних кімнат гуртожитків №№1, 2, 4, 6, 11. Студенти 9-го і 10-го гуртожитків мають змогу вільно відвідувати спортивний зал 11-го гуртожитку.

В НУБіП України спортивний комплекс розвивається: у нас одна з найкращих футбольних арен Києва, на якій щороку проводяться масштабні заходи. Згадаймо хоча б Всеукраїнські спортивні змагання, студентський чемпіонат Європи з футболу тощо. Планується провести кардинальну реконструкцію спортивного корпусу. В проекті – побудова басейну: студентське конструкторське бюро університету вже долучилось до розробки проекту. Дбають і про заохочення та стимулювання обдарованих студентів. Протягом минулого року за різного роду досягнення у спорті, науковій та культурно-масовій роботі, відмінні успіхи у навчанні нагороджено грамотами і премійовано велику кількість молоді.

ПОРАДИ

...до Дня Святого Валентина, і не тільки

Якщо вона зла і йде від тебе – йди за нею.
Якщо вона уважно дивиться на твої губи – поцілуй її.
Якщо вона кладе голову тобі на плече – зроби те ж саме.
Якщо вона тебе відштовхує – тримай її і не відпускай.
Якщо вона лає тебе – цілуй її і кажи, що кохаєш.
Якщо вона зла – скажи, що вона дуже мила.
Якщо вона тиха – спитай, що сталося.
Якщо вона тебе ігнорує – приверни її увагу.
Якщо ти бачиш, що вона починає плакати – обійми її і не залишай саму.
Якщо вона каже, що ти їй подобаєшся – насправді вона хоче сказати більше, ніж ти можеш зрозуміти.
Якщо вона довірить тобі секрет – бережи його.
Якщо вона дивиться тобі в очі – не відводь їх, поки вона це не зробить сама.
Якщо вона сумує за тобою – їй боляче.
Якщо ти рвеш їй серце – біль і образа не минають ніколи.
Якщо вона говорить, що все скінчено – вона все ще тебе КОХАЄ.

А.Григорова,
студентка економічного факультету

ПАРТНЕРСТВО

Хліб має бути корисним

В дещо незвичній, але дружній та святковій атмосфері пройшло одне із засідань вченої ради Українського ННІ якості біоресурсів і безпеки життя. Атмосфера тепла та запах свіжого, з скоринкою, хліба не залишили нікого байдужим! Так, з хлібом, зустріла наш колектив компанія "Лейпуриен Тукку". Ця фінська та наш інститут мають спільні плани інноваційної діяльності, і початок тому поклало відкриття на базі НУБіП України цеху з виготовлення ексклюзивних хлібобулочних та кондитерських виробів. Як показує аналіз тенденцій розвитку галузей харчової продукції закордонних країн, на прямок по створенню функціональних продуктів, тобто продуктів із заданими властивостями, є одним з перспективних.

Одне з важливіших напрямків діяльності "Лейпуриен Тукку", яка має 80-річний досвід на ринку хлібопродуктів, – розробка асортименту

сировини та технічної документації для виробництва хліба, корисного для здоров'я – виробів з цільних зерен пшениці та жита, цільнозернового хліба з пророщеними зернами жита, хліба з багатозернових сумішей. Остання новинка – суміші для видів хліба функціонального харчування. В цю групу входять продукти, що за рахунок додавання натуральних добавок не лише володіють чудовим смаком, але й активно впливають на здоров'я людини. Ідея ця прийшла з Японії, де здавна багато продуктів харчування водночас вважаються лікувальними.

Зернові є обов'язковим компонентом дієти як важливе джерело легкозасвоюваних вуглеводів, багатьох вітамінів, харчових волокон та білка, збалансованого за амінокислотним складом. Усі види житнього хліба містять більше клітковини, ніж

будь-які інші. Так, в житньому хлібі її 5г/100 г продукту, у цільнозерновому – не менш 10 г/100г. З'їдаючи його шматочок, людина отримує 5 г клітковини. Ціле зерно жита допомагає контролювати масу тіла, поліпшує роботу органів травлення, знижує ризик захворювань серця та кровоносних судин за рахунок зменшення рівня холестерину. При цьому значно зменшується ризик захворювань на рак шлунка, грудей, простати, підтримується у здоровому стані порожнина рота, зуби, шкіра та волосся. І це далеко не все!.

Можливість вживати корисний хліб з'явилася тепер і у колективу НУБіП України, а у студентів Українського ННІ якості біоресурсів і безпеки життя – ще й навчитися високим технологіям виготовлення здорового хліба.

О.Новицька,
доцент

MUZEUM

Нещодавно у ННІ лісового і садово-паркового господарства урочисто відкрили музей лісових звірів та птахів ім. професора О.О. Салганського.

... Вперше він відкрив свої двері для відвідувачів в далекому 1952 році і постійно поповнювався експонатами. Його засновник О.О. Салганський, без перебільшення, справжній подвижник мисливської справи, зібрав чималу колекцію опудал птахів і ссавців, пташиних гнізд і яєць, рогів копитних, а також скелетів, тушок, хутра, вологих препаратів. Тут завжди було багато відвідувачів. Музей функціонував і як навчальна аудиторія: проводились заняття з лісової зоології, хутрового товарознавства, мисливських трофеїв, біології та етології мисливських тварин та інших мисливсько-навчальних дисциплін. На його базі існував і започаткований тим же Олексієм Олександровичем гурток біологів-мисливствознавців.

На жаль, через ремонт останні декілька років цей музей не працював. І от, нарешті, він набув нового життя. Ректор університету академік

Нове життя старого музею

Д.О. Мельничук урочисто відкрив оновлений музей і меморіальну дошку О.О. Салганському, а завідувач кафедри біології лісу та мисливствознавства А.Ф. Гойчук розповів про музейну експозицію. На святкування були запрошені рідні Олексія

Олександровича – його дружина Віра Олександрівна та діти Олена і Олександр. Вони поділилися згадками про його складний життєвий шлях, багатогранність особистості, широту наукових інтересів та унікальну життєву філософію.

Зараз справу свого вчителя продовжують його учні і послідовники – завідувач музею А.В. Сагайдак, доцент В.М. Смаголь, В.М. Тищенко, асистент С.М. Шевченко, які не лише відновили роботу гуртка біологів-мисливствознавців, а й безпосередньо долучилися до облаштування музею. Тепер він, як і раніше, функціонує в структурі кафедри біології лісу та мисливствознавства та запрошує на екскурсії всіх бажаючих.

О.Бала,
в.о. декана лісогосподарського факультету

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

"Хай слово мовлено інакше..."

Herzlich willkommen! – "Ласкаво просимо!" – такими словами столиця Німеччини зустріла делегацію молодих вчених НУБіП України, які прибули до Берліна для участі у 2-му міжнародному воркшопі українських та німецьких молодих вчених у галузі сільськогосподарських наук на базі Університету ім. Гумбольдта.

Понад два десятиліття партнерських відносин між нашими університетами дають можливість постійно реалізувати різноманітні освітні та наукові проекти. Кращі студенти магістратури нашого вишу паралельно навчаються в Університеті ім. Гумбольдта, аспіранти і молоді вчені можуть обмінюватись досвідом та презентувати результати своїх досліджень на семінарах та конференціях.

На пленарному засіданні конференції молоді науковці нашого

університету представили на розгляд 15 цікавих та змістовних виступів, кожен з яких був наповнений науковою новизною, нестандартними рішеннями та результатами копіткої роботи. Також була проведена постерна сесія, під час якої ми змогли більш детально познайомити колег з Німеччини з результатами наших досліджень, до яких вони виявили значну зацікавленість. Наприкінці конференції був проведений "круглий стіл" з нашими німецькими колегами, проаналізовані переваги та недоліки, обговорені плани подальшої наукової співпраці.

Один з днів конференції був присвячений відвідуванню АГВ – Leibniz-Institute for Agricultural Engineering (Leibniz-Institut für Agrartechnik Potsdam-Bornim e.V.) – позавідомчої наукової лабораторії, що знаходиться в мальовничому передмісті Берліну – Потсдамі, де

ми мали змогу познайомитися з новітніми дослідженнями німецьких вчених в галузі отримання біопалива, екологічними та енергетично ефективними технологіями вирощування та використання енергетичних культур, удосконаленням технології виробництва молока та технологіями виробництва біопластика з молочної кислоти. Багатом з нас було запропоновано спробувати сили в отриманні стипендії DAAD для стажування та проведення наукових досліджень в Німеччині.

Крім наукових зустрічей, ця поїздка вразила нас знайомством з Берліном. Ми мали змогу потрапити до рейхстагу – німецького парламенту, побачити місто з висоти пташиного польоту – з Берлінської телевежі, на мить потрапити у минуле та опинитися у Берліні 70-х років – у Музеї НДР і т.д. Особливе враження справила екскурсія, під час якої ми познайомилися з історією, традиціями, минулим та сьогоденням університету ім. Гумбольдта, який в минулому році відзначав своє 200-річчя.

Наше перебування в Гумбольдтському університеті нагадувало поїздку до найближчих друзів, і вся наша група висловлює подяку ректору нашого університету академіку Д.О. Мельничуку та науковцям університету ім. Гумбольдта Отто Кауфману, Франку Елмеру, Манфреду Крокеру.

*О. Кравченко,
аспірантка кафедри аналітичної і біоорганічної хімії та якості води*

НАУКА МОЛОДА

Закінчення. Поч. на стор. 2

Доцент Ігор Болбот, який стажувався з інформаційних технологій в одному з провідних університетів США – ДеПоль, займається проблемами збирання продукції рослинництва. Напрямок його наукової діяльності – енергоощадні системи управління виробництвом, розробка робототехнічних систем, автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології. Доцентом Наталією Заець та старшим викладачем Володимиром Штепою (напрямок його наукових досліджень – інтелектуальні системи керування та аналізу інформації, інтенсивні технології відновлення земель та інше) на основі систем штучного інтелекту (нечітких нейронних мереж) спільно із науково-дослідною лабораторією "Екологічна інженерія" створено алгоритмічне забезпечення для синтезу роботизованих систем протидії надзвичайним ситуаціям.

Нещодавня випускниця "Львівської політехніки" та Вищої технічної школи Гіссен-Фрідберг (Німеччина), попри солодкі перспективи зарубіжного працевлаштування, асистент Ірина Веклинська, захистивши кандидатську дисертацію з технічних наук, обрала своєю науковою стежею автоматизовані технологічні об'єкти з використанням перетворювачів частоти, моделювання технологічних об'єктів і процесів виробництва. Аспірантка ж Алла Дудник ефективно працює над застосуванням інтелектуальних та комп'ютерно-інтегрованих систем управління умовами вирощування рослинної продукції в спорудах захищеного ґрунту.

Молоде – не зелене

Син військового музиканта, Вадим Щербатюк про аспірантуру з технічної спеціальності думає найменше. Та життя викидає ще й не такі кульбіти: хлопця по закінченні школи подався в Національний університет біоресурсів і природокористування України, щоб навчатися за омріяним фахом – економічною кібернетикою. Та тут капосна доля підставила йому підніжку – на економічний факультет він не вступив, хоч і намагався, і здав документи на спеціальність "Автоматизоване управління технологічними процесами і виробництвами". І хто б тоді думав, що невдача восьмирічної давності стане першою сходинкою життєвого успіху молодого науковця. Ще будучи студентом, обрав досить цікавий і актуальний напрям досліджень, пов'язаний зі створенням адаптивних систем управління виробництвом у промислових пташниках із використанням методів теорії ігор та прогнозування збурень. А зараз, закінчуючи аспірантуру, кілька років Вадим втілює власні теоретичні розробки на виробництві, зокрема у пташниках науково-дослідного племенного птахозаводу ім. Фрунзе НАУ, що у Сакському районі АР Крим.

Дмитро Комарчук та Сергій Турченко – чи не наймолодші у цьому творчому колективі, але й вони будують власні амбітні плани.

У процесі становлення молоді науковці розширили діяльність лабораторії і створили робочі місця

для підготовки магістрів-дослідників. Тут, зокрема, займаються дослідженнями енергоощадних технологій – управлінням мікрокліматом з використанням частотних перетворювачів, зокрема на базі частотного перетворювача Danfoss Drive в умовах експлуатації водогосподарської системи, вивченням інтелектуальної системи управління життєзабезпеченням біологічних об'єктів на базі VIPER-комп'ютера (на прикладі промислового пташника), інтелектуального приводу з векторним управлінням на базі частотного перетворювача Flux Vector Drive, елементної бази електронних перетворювачів для створення інтелектуальних систем та іншими, не менш важливими. В найближчих планах – подальша співпраця з компанією "Lego Education" (Данія) в Україні, метою якої є сертифікація проблемної науково-дослідної лабораторії для проведення занять із основ робототехніки не лише для студентів, але й профільних фахівців.

Серед ділових партнерів колективу лабораторії такі знані в Україні підприємства, як ВАТ "Комбінат "Тепличний", "Птахофабрика "Снятинська нова", "Володимир-Волинська птахофабрика", ЗАТ "Комплекс АгроМАРС" та інші. І скрізь про молоді наукові зміни НУБіП України відгукуються щонайкраще. Так що коли ви й почуєте затерту до дір фразу, що молоде – зелене, – не поспішайте тому вірити...

В. Обрамбальський

СТРУКТУРА

Факультети технічного ННІ перейменовано:

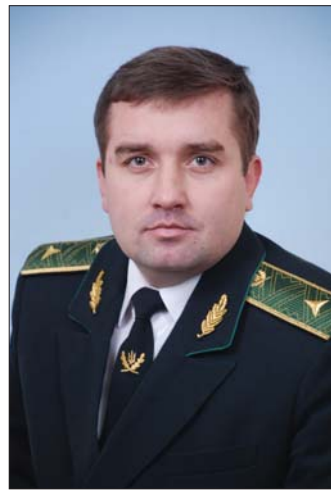
механіко-технологічний факультет – на факультет інженерії агробіосистем;

конструювання і дизайну машин та обладнання сільського і лісового господарства – на факультет конструювання та дизайну машин і систем природокористування.

ХРОНІКА

В.о. декана факультету конструювання та дизайну машин і систем природокористування призначений **І.Л. Роговський**. До цього призначення Іван Леонідович обіймав посаду доцента кафедри сільськогосподарського машинобудування і обладнання лісового комплексу.

В.о. декана лісгосподарського факультету призначений **О.П. Бала**. До цього Олександр Петрович працював заступником декана цього факультету.

В.о. директора навчально-дослідного господарства "Великоснітинське" ім. О.В. Музиченка призначений **В.М. Лозовий**. До цього призначення Віталій Миколайович працював ветлікарем у цьому НДГ.

БЕЗПЕКА

На допомогу відокремленим підрозділам

Центр охорони власності та безпеки проживання і діяльності в НУБіП України надав комплексну практичну допомогу відокремленим підрозділам – Мукачівському аграрному коледжу, Бережанському агротехнічному інституту та Заліщицькому аграрному коледжу ім. Є.Храпливого.

Метою роботи було надання пропозицій їх адміністрації та обслуговуючому персоналу щодо покращення благоустрою територій навчальних корпусів і гуртожитків, здійснення заходів, спрямованих на охорону власності, поліпшення стану пожежної безпеки. Також не залишили поза увагою питання охорони праці.

Члени робочої групи детально обстежували діючі системи охорони, у т.ч. перевіряли справність сигналізації, і, як результат, запропонували встановити системи відеоспостереження підвір'їв. Обговорювались перспективи обміну кадрами, а таким чином – і досвідом у сфері охорони. Зокрема пропонувалось направити на роботу у відокремлені підрозділи працівників Центру охорони університету, і – навпаки.

Ознайомлювались з роботою служб, з якими заклади підписали договір про надання послуг охорони. Як правило, ці служби спрацьовували оперативніше і з'являлися на виклик вчасно в повній бойовій готовності. Щоправда, часом обізнаність і готовність вахтерів грамотно і швидко викликати охорону змушує бажати кращого.

Занепокоєння викликала надмірна безпечність тамтешніх адміністрацій. У деяких корпусах були відсутні решітки на вікнах першого поверху, незважаючи на те, що там знаходились аудиторії, обладнані комп'ютерною та оргтехнікою. Також територія цих корпусів не огорожена таким чином, аби максимально вберегти її від крадіжок.

Члени робочої групи звернули увагу і на те, що не всі робочі місця вахтерів належно облаштовані.

Що стосується питань благоустрою, зауваження висловлювались лише щодо відведення і обладнання місць для куріння. В загальному ж подвір'я і приміщення будівель знаходяться у хорошому стані та утримуються в чистоті і порядку.

Не залишився поза увагою і стан пожежної безпеки. Тут хотілось б сказати, що, як правило, приміщення навчальних корпусів та гуртожитків укомплектовані первинними засобами пожежогашіння, проте не скрізь працює система автоматичної пожежної сигналізації.

Важливим аспектом візиту стало надання допомоги у розробці документації – починаючи від журналів реєстрації відвідувачів у гуртожитках (які, як не дивно, де-не-де були відсутні) і до інструкцій, які б регулювали внутрішні питання діяльності цих навчальних закладів.

Хоча у робочої групи виникли деякі зауваження до якості пожежної охорони, охорони праці та благоустрою територій, згадані показники у коледжах у хорошому стані, а у Бережанському агротехнічному інституті – взагалі відмінні.

*М.Ліхтер,
студентка 4 курсу юридичного факультету*

Додаток до газети "Університетський кур'єр"

ДЛЯ ДУШІ

Фантазія – подруга таланту

Людина, позбавлена фантазії – як птах без крил. Це знову підтвердила традиційна, вже п'ята виставка творчих робіт студентів двох факультетів – педагогічного і екології та біотехнологій, які під керівництвом доцента Я.В.Пузиренко вивчали декоративну флористику на кафедрі культурології.

Компонуючи матеріали за різними техніками, автори створюють різні флористичні композиції – у посуді і букети, вінки і гірлянди, колажі і панно та багато інших. В діло йде все – квітки, листя, жолуді, гілки дерев, пляшки, різноманітні стрічки та нитки, декоративні прикраси тощо.

Вражає різноманітність робіт. Дуже мало експонатів, схожих між собою: молодь не використовує певних шаблонів, даючи змогу уяві розгорнутися на всю широту. Звертає увагу на все – поєднання кольорів, текстуру тканини, вибір форми, малюнку – і вкотре думаєш: "Фантазія – це подруга таланту".

Виставлені на виставці роботи різноманітні за змістом та характером, але майже кожна з них наділена особливостями, притаманними лише їй. Одразу ж помічаєш, що студенти в свої композиції вкладали душу і настрої, вони пронизані якоюсь незвичайною енергетикою: просто не можна не вигукнути "Яка краса!"

Зачарує панно із засушеного листя Т.Тимко – неначе килим оформлено у рамку, а її об'ємна та напівоб'ємна композиція свідчать про поетичну натуру студентки. Нікого не залишив байдужим витвір заочниці І.Лаптевої: на гіпсовій основі – відбиток долонь, а тло прикрашене різноманітним декоративним і флористичним матеріалом. Як розповіла авторка, цю роботу вона створювала разом зі своєю дитиною, яка і подарувала всім тепло своїх долоньок. Привертає увагу незвичайний букет Т.Ніколайчук, у якому поєднано засушені троянди і троянди, виготовлені із кленового листя. Об'ємні композиції О.Епельбойм та О.Михайленко хоча і невеликі, та виконані дуже майстерно. У корзинці та вазочці авторки розмістили гарно засушені квіти, які зберегли свій природний колір. Особливо вдвідувачам виставки сподобалися роботи Д.Бокової, О.Онищука, П.Гаврильчука, Д.Рибальченка, О.Качинської, Н.Поліщук,

І.Перевишко, К.Соболюк. Та всіх не перелічиш!..

Творчість – це прекрасно! А якщо ти твориш власними руками... Тож слід віддати належне предмету "Декоративна флористика" та людям, які допомагають нам оволодіти цим мистецтвом: це – не лише навчальна дисципліна, це – радість, задоволення, усмішка на обличчях. Тож подякуємо деканам – Н.М. Рідей і Р.О. Тарасенку – за підтримку дисципліни "Декоративна флористика", О.Л. Тонсі, яка запровадила дисципліну "Народна творчість" (виставка творчих робіт студентів-агробіологів відбудеться у червні. – **Ред.**), а загалом керівництву НУБіП України – за розвиток творчих здібностей студентства.

Проведення таких виставок стимулює молодь до прояву творчої сторони свого "Я". Адже часом потрібно відволіктися від буденності, дати волю уяві і спробувати зробити свій шедевр. Під час роботи над власною композицією ви відчуєте, що ваш мозок і нервова система відпочивають. А зроблена своїми руками робота стане окрасою вашої оселі і предметом власної гордості.

Г. Мазур, О. Таценко,
студенти 2-го курсу
педагогічного факультету

ІНТЕЛЕКТУАЛИ

Хто сильніший на "брейн-рингу"?

Відбувся інтелектуально-розважальний конкурс "Брейн-ринг" серед студентів 1-го курсу. Він проводиться в нашому університеті, починаючи з 1999 року за ініціативи гравців "Клубу знавців", президентом якого є Олександр Дудник. 1-ше місце зайняла команда "Megamind" (економічний факультет), 2-ге – "Україна" (факультет аграрного менеджменту) і 3-тє – "ГОСТ-415" (факультет садово-паркового господарства і ландшафтної архітектури).

К.Вербовська,
студентка 3-го курсу факультету ветеринарної медицини

КОНКУРСИ

"Мрія" реалізовує вашу мрію

Нещодавно стали відомі результати конкурсу на отримання стипендій і грантів Агрохолдингу "Мрія" студентами НУБіП України. Грант у 6 тисяч гривень отримали Олександр Мигловець, Марія Походня і Сергій Красновський (ННІ рослинництва та ґрунтознавства), стипендію в 500 грн. на місяць протягом півроку отримуватимуть Марина Богданюк (факультет енергетики і автоматичної), Катерина Долженко (економічний), Микола Козлов (економічний), Мар'яна Ліхтер (юридичний), Євгеній Муратов (аграрного менеджменту) і Антон Тарасенко (землевпорядкування).

Щасливчики зізнаються, що грошові нагороди отримати було не так вже й важко: для отримання стипендії достатньо подати заявку і анкету, а попереду – ще три етапи (відбір за анкетами, написання тестів в вміння працювати з цифрами та логіку і, нарешті, співбесіда). З грантами трохи складніше: потрібно було подати науковий проект на тему селекції, систем землеробства або розробки систем захисту сільськогосподарських культур. Правда, студенти успішно справились з завданням і презентували Агрохолдингу достойні роботи, отримавши за це не менш гідну нагороду.

М. Ліхтер,
голова Наукового клубу Студентської організації

А ВИ ЗНАЄТЕ?..

Ідеальний поцілунок

За кілька днів – свято всіх закоханих. Ну, а яке ж кохання без поцілунків? Тож який він, ідеальний поцілунок?

Як вважають фахівці, три двадцятисекундні поцілунки здатні створити стабільний романтичний настрій на весь день. До того ж, такий режим поцілунків спалює калорії й протягом року позбавляє приблизно кілограма зайвої ваги! Як же потрібно цілуватися, щоб поцілунки приносили максимальну користь? З медичної точки зору, тривалість ідеального поцілунку – дві-три хвилини, при цьому особливо ефективні поцілунки, коли партнери хоч трохи дивляться один одному в очі. І не забувайте насолоджуватися процесом!..

БІБЛІОТЕКА

На допомогу магістрам

Як відомо, завершальним акордом навчання магістрів є поетапний план виконання магістерської роботи. Для її підготовки та викладу необхідно опрацювати літературні джерела. Адже розділ магістерської роботи – "Огляд літератури" – вміщує їх аналітичний перегляд, узагальнення, опис методик та досліджень інших науковців. А для того, щоб мати певний об'єм потрібної літератури, необхідно провадити її активний пошук. Саме це, а не посилання на матеріали з підручників та навчальних посібників, повинно займати основне місце в огляді літератури до магістерських робіт (особливо це стосується тих, що носять дослідницький характер).

Отож, зазирніть до нашого інформаційно-бібліографічного відділу. Потрібну літературу можна знайти, переглянувши всі джерела – книги (монографії, продовжувані видання), періодичні та реферативно-бібліографічні видання, наукові праці аграрних вишів України, дисертаційний фонд наукової бібліотеки нашого університету та

інших бібліотек. У відкритому доступі маємо наукові видання НУБіП України, збірники наукових праць інших аграрних ВНЗ країни та окремі періодичні журнали

Починати пошук потрібно із довідкового апарату наукової бібліотеки університету. До послуг магістрів – каталоги, картотеки в традиційному режимі, електронний каталог з численними власними базами даних, Інтернет-ресурси України та світу.

Джерелами наповнення наших традиційних та електронного каталогів є книжковий фонд навчальної та наукової літератури, наукові збірники аграрних вишів, періодичні та реферативно-бібліографічні видання, дисертації та автореферати, захищені в університеті. Наш електронний каталог має декілька власних баз даних – БД НАУУ (книжковий фонд), БД ЕССА (електронна картотека статей з періодичних та продовжуваних видань), БД ІФ (дисертації та авторе-

ферати), БД ЕЕС (тематична бібліографічна картотека статей з проблем екології та охорони навколишнього середовища), БД НАУН (наукові видання, статті викладачів нашого університету). Тим, хто добре володіє іноземними мовами, допоможе БД FAO, яка формується на основі надходжень літератури з FAO – міжнародної продовольчої і сільськогосподарської організації ООН. Крім того, наукова бібліотека одержує реферативні журнали на електронних носіях, зокрема видання Всеросійського інституту наукової і технічної інформації – "Фитопатологія" (в рефератах висвітлюються питання з хвороб рослин та заходи боротьби з ними) та "Энтомологія" (подаються реферати статей про шкідників рослин та боротьба з ними).

Для пошуку необхідних законодавчих матеріалів України слід мати на увазі, що в інформаційно-бібліографічний відділ бібліотеки надходить "Офіційний вісник України", де

можна знайти укази Президента України, закони, постанови Верховної Ради України, постанови та накази міністерств і відомств України. Сюди ж на електронних носіях надходить "Зібрання законодавства України" з нормативно-правовими актами вищих органів законодавчої, виконавчої та судової влади. В цьому ж відділі ви зможете визначити індекс УДК для своєї магістерської роботи.

Магістрам надано пріоритетне право працювати в залі електронних ресурсів наукової бібліотеки університету (корпус 4, ауд. 41). Тут працюють з ресурсами університетської мережі, у т.ч. з сайтами, бібліотечними ресурсами, офіційними сайтами органів державної влади, інформаційно-пошуковими системами, інтернет-ресурсами інших бібліотек України і світу, інтернет-ресурсами FAO, порталами доступу до баз повнотекстових документів науково-дослідницького спрямування. На сайті бібліотеки

НУБіП України можна познайомитись з рядом актуальних бібліографічних покажчиків, виконаних в інформаційно-бібліографічному відділі.

Вдвідувачі цього залу мають також можливість безкоштовно користуватися порталом "AGORA". Він надає вільний доступ до глобальних онлайн-досліджень в галузі сільського господарства, що забезпечує доступ до провідних наукових журналів світу. В залі постійно знаходяться два наших співробітники, які надають необхідну допомогу користувачам у роботі з електронними ресурсами.

У співавторстві з університетським центром магістерських програм бібліографами відділу підготовлені до друку методичні рекомендації щодо поетапного проведення робіт – від пошуку літератури і до написання та оформлення магістерської роботи. Тож, щоб мати менше турбот, заходьте до нас, в бібліотеку..

Л. Кучерук,
Л. Положенко,
співробітники інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки

